

המגזין לפיתוח כלכלי של קרן קמ"ח
קמחה
T

איך לבלוע את העולם
וכל זה מדירה של 20 מטר
בקומת קרקע בני ברק...
(מתוך 'מחוץ לתבנית' עמ' 8-9)

גליון מס' 1 | פסח 2021

ערב פסח התשפ"א

מכובדי,

חג הפסח הוא המועד בו עם ישראל מתאחד למשפחותיו מסביב לשולחן הסדר וחוגג את הקשר הייחודי שלנו עם הקב"ה. חגיגה זו היא חגיגת החירות של "עבדיי הם ולא עבדים לעבדים". לפעמים אנו עבדים לכבוד או לכסף ולפעמים עבדים ל"עבודה".

כמנכ"ל קרן קמ"ח תמיד האמנתי שתפקידנו להעניק לאנשים את החירות להיות עובדי השם אמתיים במקביל לעבודתם בכל זירה של עשייה. אני חש כי כל תלמיד ובוגר של קרן קמ"ח הוא חלק מרשת נפלאה של שגרירי קידוש השם בכל מקום שהם. קרן קמ"ח תמשיך לחרות על דיגלה פיתוח פתרונות יצירתיים לשילוב תעסוקתי לחרדים ללא פשרות על ערכי תורה ויראת שמיים.

המגזין שלפניכם הוא תוצר של חשיבה אסטרטגית ומיתוג מחדש של קרן קמ"ח כ"שער הכניסה לעולם התעסוקה". אנו חשים כי הייתה לנו הזכות להיות גורם דומיננטי ומעצב בחייהם התעסוקתיים של עשרות אלפי בוגרינו.

קרן קמ"ח כיום היא כבר הרבה מעבר למערך מלגות והכוונה. הקרן מאגדת בתוכה פרויקטים מגוונים המלווים את שלבי צמיחת העובד החרדי מתחילת דרכו ועד לתכניות מנהיגות תעסוקתית למנהלים בכירים במגזר הציבורי. בתרשים "קמ"ח 360" תוכלו למצוא את מניפת העשייה הברוכה שלנו בכל שלבי ההשתלבות התעסוקתית של העובדה החרדי.

קרן קמ"ח כיום היא חלק מהנוף הטבעי של כל חרדי בישראל, בוגריה נמצאים בצמתי השפעה רבים המעצבים את חיי היום יום של החברה החרדית. בוגרינו נמצאים בקו החזית של הסיוע לקהילה החרדית בכל עת ובמיוחד בעת שחזו. במסגרת זו תוכלו למצוא בגיליון שלפניכם פאנל מומחים של בוגרי קמ"ח מתחום הטיפול והליווי של הקהילה שיחלקו אתכם תובנות בנוגע למורכבויות הפנימיות הנלוות למשבר הקורונה בקהילה החרדית.

אני שמח לראות מידי שנה כיצד בוגרינו ותלמידינו מגשימים את החזון שלנו דרך בחירת מקצוע לימודים איכותיים השתלבות בתעסוקה איכותית והמשך קידום מקצועי.

אני מאחל לכל אחד ואחת מכם פסח כשר ושמח מתוך בריאות, נחת ושמחה

מוטי פלדשטיין
מנכ"ל קרן קמ"ח

בס"ד

תלמידי, בוגרי וידידי קרן קמ"ח היקרים,

השגשוג וההצלחה של המשק והחברה בישראל היו חשובים לי מאוד מאז ומעולם. אני פועל כבר שנים רבות על מנת לסייע בתחום זה בדרכים רבות ומגוונות.

הקמתי את קרן קמ"ח מתוך אמונה שפיתוח ההון האנושי החרדי ושילובו בכל מערכות הכלכלה והתעסוקה של המשק, מהווה מנוע צמיחה משמעותי עבור הכלכלה בישראל ואף מקדם את ההבנה הדדית ופתיחות הדעת בחברה בישראל.

לפני כשנה התוודענו למציאות חדשה, מציאות בה כל המוכר הישן והטוב הפך למאתגר. היציבות העולמית כמעט בכל תחום התערערה לבלתי הכר. מצד שני, משבר הקורונה מזמן לנו הזדמנויות חסרות תקדים לנצל את ההאטה ולהתארגן לקראת החזרה הצפויה לשגרה בעתיד. בתקופה זו שבה עם ישראל התכנס בחדריו קרן קמ"ח שמה לה למטרה להמשיך לסייע בבניית כוח העבודה העתידי של מדינת ישראל כמנוע צמיחה משמעותי לכלכלה הישראלית.

קרן קמ"ח היא קרן אור של תקווה בתוך המציאות הישראלית המורכבת. אני שמח לראות שב"ה הארגון עומד ביעדים שהוא הציב לעצמו, וכל עוד קרן קמ"ח תמשיך כך אני וחבריי נמשיך לעמוד לצידה ולסייע לה לקדם את מטרותיה.

אני גאה להוביל את קרן קמ"ח שבזכותה עשרות אלפי משפחות חרדיות מתפרנסות בכבוד. בוגרי הקרן הם סיפור הצלחה של שילוב בני תורה אמיתיים בעולם המעשה.

בשנה שעברה פניתי אליכם בבקשה לתמוך בקמ"ח על מנת ולאפשר לה להגשים את יעדיה. שמחתי לראות ש2,700 מכם תרמו לקמפיין גיוס ההמונים שיזמה קרן קמ"ח. אני שמח שהייתה לכם את ההזדמנות להיות מהנותנים ולא מן המקבלים. אני מייחל ליום שבו כל בוגרי קמ"ח יצטרפו לקמפיין המבורך הזה מתוך הכרה בזכות שלהם להכיר טובה.

אני מברך כל אחד ואחת מכם בברכת פסח כשר ושמח, מתוך בריאות ונחת.

שלכם,

ליאו נואי
נשיא ומייסד קרן קמ"ח
LONDON

מספרים על יהודי שהתמנה לתפקיד רב באוניברסיטה בארה"ב שהגיע אל הרבי מליובאוויטש כדי לוודא כיצד הוא - כאדם בודד - יוכל להשפיע על אלפי הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה.

ענה לו הרבי "תפקידך איננו להשפיע ישירות על אלפי סטודנטים. תפקידך הוא להשפיע על שבעה מהם, אלה ישפיעו על אחרים שישפיעו על אחרים עד שתגיע להשפעה על כל אלפי הסטודנטים".

כל מי שמכיר את הפעילות של קרן קמ"ח, אינו יכול להתעלם ממעגלי ההשפעה הרחבים שיוצרת קרן קמ"ח בציבור החרדי בפרט ובציבוריות הישראלית בכלל.

"אפקט הדומינו" וההשפעה המתמשכת והרוחבית שלו, הוא מאפיין אינהרנטי בפעילות הקרן. רק בשנה האחרונה, כשבוגרי הרפואה שלנו נחשפו מעט לציבור, הבחנו בעליה בביקוש להשתלבות בלימודי רפואה.

כן, זוהי קמ"ח. החזון שלה, הוא לא רק מתן מלגה נוספת או שילוב בוגר נוסף במקום עבודה. אלא הנחלת העיקרון הבסיסי ביותר שכל אדם חרדי יכול למלא כל תפקיד ללא צורך בשינוי - ולו הקל שבקלים - באורחות חייו.

בגיליון הראשון שלפניכם, תקראו על ליבת הפעילות של קרן קמ"ח בכתבת אינפוגרפיקה מרהיבה המסכמת נתונים על בוגרי הקרן וכן תהנו מפאנל מרתק עם שלושה בוגרי קמ"ח מתחומים טיפוליים בקהילה שמתארים את אותה השפעה רוחבית על הקהילה.

מי מנה

אשר על הריחיים

מחוץ לתבנית

מדברים מהשטח

קמ"ח 360°

ניהול והפקה: דבורי עמנואל
כתיבה ועריכה: נחמיה רוזנפלד
עיצוב גרפי ועימוד: שרי פרידברג
צילום: פנחס עמנואל

אין כמעט אדם חרדי שלא מכיר את קרן קמ"ח. הפעילות של קמ"ח חוצה את גבולות כל חלקי הציבור החרדי ומסייעת בשלבים שונים בהתפתחות המקצועית של רבים מהציבור החרדי. גם הנהלת הקרן הפכה למוכרת במעגלים רחבים בציבור, אך מי הם האנשים שבאמת מרכיבים את "משפחת קמ"ח"? מי הם הסטודנטים, הבוגרים, העובדים ולמעלה מ-20,000 חרדים וחרדיות שעברו עד היום בקרן קמ"ח.

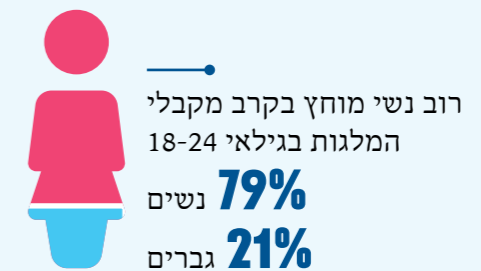
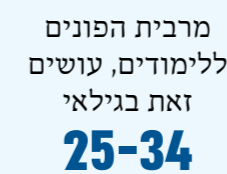
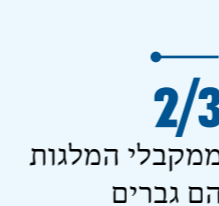
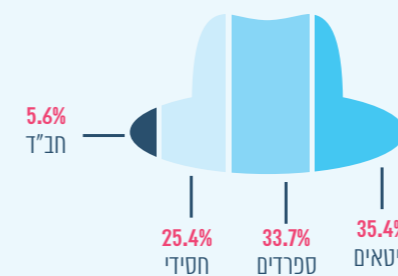
בפרוייקט מיוחד המתבסס על נתוני קרן קמ"ח בשיתוף חברת 'אסקריא', יצאנו לאפיין את בוגרי קמ"ח, את התהליך שהם עברו, את מצבם התעסוקתי, את שביעות הרצון שלהם ומהו תחום העיסוק הפופולרי בקרב בוגרי קמ"ח?

השתייכות קהילתית

קמ"ח היא הגוף הגדול בישראל בכל הנוגע לשילוב חרדים בלימודים, תעסוקה, יזמות ובכלכלה הישראלית. היקף הפרוייקטים והפעילות של קמ"ח, הפכו אותה לקרן על-קהילתית יחידה מסוגה בציבור החרדי.

ואם היה מי שנטה לחשוב שיציאה לעבודה מאפיינת קהילות מסוימות בלבד, הנתונים מראים שבוגרי קמ"ח משתייכים לכל הגוונים בציבור החרדי.

יתרה מכך, 99.3% מבוגרי קמ"ח הינם שומרי תורה ומצוות גם לאחר תהליך הלימודים והיציאה לעבודה.

לימודים

תהליך היציאה לשוק העבודה, מלווה בהרבה חששות. ההחלטות בתהליך הינם החלטות משמעותיות, עם השפעה כבירה על מסלול ההתפתחות המקצועית ועל חיים שלמים של בני אדם ומשפחות.

ההתלבטויות הן רבות ומגוונות, וקמ"ח מעמידה את מיטב אנשי המקצוע וההכוון התעסוקתי על מנת לסייע לעשות את הבחירות הנכונות והמתאימות ביותר לכל פונה. והתוצאות? מדברות בעד עצמן!

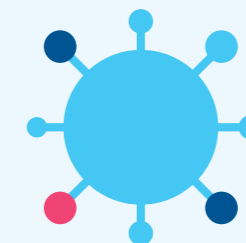

מסלול לימודים של בוגרי קמ"ח:
60% אקדמי
40% מקצועי

קורונה

שיעור הנפגעים מקורונה עולה ככל שרמת ההכנסה וההשכלה יורדת:

49% מהמשתכרים פחות מ-7,000 ש"ח דיווחו שהושפעו לרעה בעבודה מהקורונה

38% מהמשתכרים בין 7,000 ל-17,000 ש"ח דיווחו שהושפעו לרעה בעבודה מהקורונה

29% מהמשתכרים מעל 17,000 ש"ח דיווחו שהושפעו לרעה בעבודה מהקורונה

78% מבינים שארגון קמ"ח זקוק לתמיכה כספית על מנת להמשיך את פעילות הקרן.

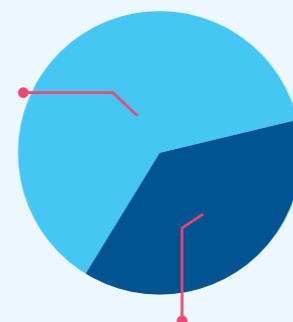
שנה"ל תשפ"א

13,439

סה"כ בוגרי תוכנית המלגות של קרן קמ"ח

7,212

בוגרי לימודים אקדמיים

6,227

בוגרי לימודים מקצועיים

7,627

סטודנטים פעילים בשנה"ל תשפ"א (אקדמי ומקצועי)

4,669

פנו השנה לבקשת מלגה

1,804

מלגאים חדשים לאקדמיה לשנת תשפ"א

38,000,000 ₪

סכום המלגות לאקדמיה לשנת תשפ"א

עבודה

הכניסה לעולם העבודה עם פרנסה מכובדת, זאת המטרה העיקרית של קרן קמ"ח. האם ניתן לומר כי המאמצים אכן נשאו פרי ובוגרי קמ"ח מתפרנסים בכבוד? התשובה לפניכם:

תחומי העיסוק המובילים בקרב בוגרי קמ"ח:

שכר ממוצע במגזר החרדי: 7,791 ₪
שכר ממוצע של בוגר קמ"ח: 9,375 ₪
שכר חציוני במשק: 7,988 ₪
שכר חציוני של בוגר קמ"ח: 8,500 ₪

34% מבוגרי קמ"ח מרוויחים מעל 11,000 ₪ בחודש (השכר הממוצע במשק: 11,651)

85% מהבוגרים השתלבו בשוק התעסוקה

73% מהבוגרים עובדים בתחום אותו הם למדו

87% מהבוגרים שהשתלבו בתעסוקה, מצאו עבודה תוך חודש עד חצי שנה מסיום הלימודים

מובילות נשים חרדיות

שנת הקמה: 2014
מנהלת: מיכל לב

אודות

תכנית מנהיגות תעסוקתית לנשים חרדיות, ששמה לה למטרה את מימוש הפוטנציאל של נשים חרדיות ככוח מקדם בכלכלה הישראלית, תוך שימור זהותן.

הדרך אל היעד

תכנית הכשרה הכוללת תהליך אישי וקבוצתי תהליך מנטורינג מעצים עם מנהלות בכירות במשק רשת מובילות - קהילה פעילה של בוגרות התוכנית, המהווה פלטפורמה ליזמות עסקית, תעסוקתית וחברתית.
מגוון קורסי המשך: קורס ניהול מו"מ, קורס ניהול ומנטורינג, קורס לעצמאיות

מטרות

צמצום פערי שכר של נשים חרדיות בישראל הגדלת מעגלי ההשפעה לשיפור מצב התעסוקה של נשים חרדיות חיבור למעסיקים לגיוון תעסוקתי איכותי

מה הלאה

שת"פ עם 'מרכז כיוון' לפתיחת קבוצה לנשים שמעוניינות לחשב מסלול תעסוקתי מחדש ולייצר לעצמן את המשרה הבאה המדויקת עבורן.

כמה כמה?

6 מחזורים

165 בוגרות התכנית

168 מפגשים קבוצתיים

300 נשים בכנס 'מובילות קידום'

6 סמינרים בני יומיים

115 מנטוריות

75 מעסיקים יידיים

31 משתתפות בתכנית 'מובילות קידום' בשיתוף 'מרכז כיוון'

אפר אן הדיחייא

זרקור על מיזם אחד מבית קרן קמ"ח והפעם: מובילות

דבר המנהלת

הנחת המוצא שלנו במובילות היא, שבהשתלבות הולמת של נשים חרדיות בתעסוקה איכותית שהולמת את כישוריהן ואת יכולת ההשתכרות שלהן, קיימת הזדמנות אמיתית עבורן ועבור משפחותיהם, ומעבר לכך, עבור הקהילה שלהן, הארגונים העסקיים והכלכלה הישראלית כולה.

תובנה זו שימשה לנו כמצפן גם בשנה מאתגרת זו, ולכן פעלנו לייצר עבור משתתפות התכנית והבוגרות איים של ודאות בים חוסר הוודאות שהרכיב את המציאות שלנו. הקשרים בין חברות הרשת התחזקו והבליטו את חשיבותה של הגמישות ויכולת ההסתגלות במציאות משתנה. כך, ברוך ה' גם השנה רשת מובילות המשיכה להוות מרחב מחבר, בטוח ומאפשר של יזמות, שיתוף, עזרה הדדית וחיבורים בעולם התעסוקה ובכלל.

משתתפות התכנית, הבוגרות והמנטוריות הן שותפות מלאות בעשייה של 'מובילות' ולוקחות חלק פעיל בהרחבת המעגלים ורשת הקשרים של מובילות.

שותפים לדרך

אלמנטור
 שנת הקמה: 2016
 מייסדים: יוני לוקסנברג ואריאל קליקשטיין
 מטה ראשי: רמת גן
 עובדים: 200
 גיוס אחרון: 15,000,000 דולר

זאת תכנית אחת

סיפורו המדהים של החרדי בוגר קרן קמ"ח שהקים את הסטארט-אפ המבטיח בישראל

יוני לוקסנברג היה בחור ישיבה רגיל שקיבל ספר לימוד לתוכנת פוטושופ והפך יחד עם שותפו אריאל קליקשטיין למייסד ומנכ"ל 'אלמנטור' - חברת סטארט-אפ צומחת עם 200 עובדים ומיליוני משתמשים מכל רחבי העולם. במפגש זום הוא סיפר למשתתפי תכנית BizUp מבית 'ביזמקס' על הדרך הפתלתלה שהוא עבר עד לפסגה. תמצית ההרצאה לפניכם

הסיפור שלי התחיל בגיל 16 כשהייתי בחור ישיבה. יום אחד הביא לי דוד שלי ספר של פוטושופ, והוא אמר לי "אתה אוהב לצייר ואוהב מחשבים, קח את הספר הזה ותלמד בו כשישעמם לך". לקחתי את הספר והתחלתי לקרוא. למדתי לא מעט באותם ימים. הרבה ספרים, תוכנות גרפיות, תוכנות אנימציות, עריכת וידאו וקצת קוד.

אחרי שעות הלימוד בישיבה הייתי עושה עבודות פרילאנס קטנות, כרטיסי ביקור, מצגות, באנרים, קליפים וכמעט כל דבר בתחום הזה. עם התפתחות האינטרנט והתרחבות השימוש בו בחברה החרדית, החלו הלקוחות שלי לבקש שאבנה להם אתרים מסחריים, קצת התעסקתי בזה אבל לא התחברתי לכתובת שורות קוד. תוך כדי שאני מנסה להתמקצע בתחום, הכיר לי חבר משותף את אריאל קליקשטיין.

קליקשטיין גדל כמוני באורח חיים חרדי והתחיל את דרכו בתחום הקריאייטיב במשרדי פרסום חרדים. כשהתחברנו חלוקת העבודה בינינו הייתה שאני מעצב והוא בונה את האתרים. וככה התחלנו לחלום איך

לבלוע את העולם וכל זה מדירה של 20 מטר בקומת קרקע בבני ברק. אני זוכר שבאחת הפעמים שחשבנו לעבור למשרד גדול יותר, אבא שלי הוריד אותי מהרעיון ואמר לי שעדיף שאני אשקיע בלגייס לקוחות "גם ככה אתה נוסע אליהם, חבל על הכסף שלך".

ככה עבדנו יחד שלוש שנים, של למידה, ניסוי וטעייה בדברים הבסיסיים ביותר: מה זה עסק, מה זה לקוח, מה זה מוצר ואיך לעבוד נכון ולהרוויח. עבדנו שנינו, ובמקרים מסויימים העסקנו פרילנסרים לעבודות גדולות יותר. לאחר תקופה למרות הלקוחות הגדולים שעבדנו איתם - התחיל להציק לנו שאנחנו לא מצליחים להגיע לכסף הגדול, ואנחנו כל הזמן במרדף אחרי הלקוחות ואחרי הזנב של עצמנו. היה שלב שבו ניסינו אפילו לקנות הצעות מחיר של אחרים כדי להשוות עם המחירים שלנו.

מחשבים מסלול מחדש

כשחשבנו על העבודה שלנו, הבנו די מהר שתהליך הבניה של האתרים הוא רפיטיבי. כלומר, כל פעם אנחנו עושים את אותן פעולות ובונים מהתחלה את אותם דפים. הבנו שזה לא אמור להיות ככה ואנחנו צריכים לפתח סביבת עבודה שתוכל לחסוך לנו את הבניה בכל פעם מאותה נקודת התחלה. החלטנו להוריד הילוך בעסק עצמו ולנסות להיכנס לפיתוח של סביבת העבודה במלוא הכוח. לקחנו הלוואה מהבנק בסך 300,000 ש"ח, אפילו שמנו את הבתים שלנו כמשכון, ויצאנו לדרך

עם הרבה אמונה... אחרי כמה חודשים של פיתוח, ניסינו להתחיל להחזיר לקוחות שעבדו איתנו. לא כל כך ידענו מה לעשות עם המוצר שפיתחנו, ניסינו כמה כיוונים ובסוף החלטנו למכור תבניות של וורדפרס. איך מוכרים תבניות וורדפרס? פנינו ל-Envato שזה מרקט פלייס מאוד גדול לתחומי הקריאייטיב וניסינו בהתרגשות להציע להם את התבניות שפיתחנו. די מהר קיבלנו תשובה לקונטרה שהעיצוב שלנו לא מעניין. חשוב להדגיש שהשקענו בעיקר בתהליך העבודה מאחורי הקלעים ופחות בפן העיצובי, ולכן חזרנו לעשות עבודה נוספת ושילחנו פעם שניה ושוב קיבלנו את אותה תשובה. גם בפעם השלישית ששלחנו, הם דחו אותנו.

הקמת פוג'ו

אחרי עוד כמה ניסיונות, בשנת 2014 מצאנו את עצמנו מקימים את פוג'ו אתר תבניות וורדפרס הראשון

יוני לוקסנברג, מייסד ומנכ"ל משותף של 'אלמנטור'

בעברית. היינו המאושרים באדם שסוף סוף יש לנו מוצר עם הכנסה פסיבית. אפילו יצאנו באותו ערב למסעדה לחגוג את האירוע המרגש הזה. באותו חודש מכרנו 20 תבניות וורדפרס במחיר של \$60 לתבנית, לא משהו שממש אפשר להתפרנס ממנו. אבל היתה תחושה מדהימה שיש לנו ביד משהו אמיתי שהוא שלנו.

במקביל באותם ימים התחילה

משתתפי חממת BizUP בביקור במשרדי אלמנטור

ניסיון "לכבוש" את חו"ל. עשינו התאמות של המערכת לאנגלית, אפילו שינינו את השם מ-Pojo.co.il ל-Pojo.me. אבל גם כאן נחלנו אכזבה. גילינו שזה לא פשוט לגייס לקוחות בחו"ל, ועבדנו על לקוח ועוד לקוח ברמה של בודדים. הבעיה היא שכשאתה מוכר מוצר ב-\$60, אי אפשר לבנות תוכנית עסקית על מכירות של בודדים. הנס שלנו היה שמבנה העלויות שלנו היה מאוד רזה ואיכשהו הצלחנו להתפרנס מזה.

ממשיכים אל היעד

המשכנו להסתובב באירועי יזמות ופגשנו הרבה אנשים. הגילוי של עולם היזמות, הביא אלינו לבני ברק הרבה יזמים ואנשים מהתחום. נתקלנו בהרבה שאלות על מה שאנחנו עושים ועל התכנית העסקית וכו'. אבל בניגוד לטבע האדם, לא ברחנו מהשאלות הקשות, אלא כל פעם היינו חוזרים הביתה ועושים שיעורי בית. בסופו של דבר ככל

להתעורר סצינת ההייטק לחרדים. איציק קרומבי (היום מנכ"ל 'ביזמקס') הקים את פורום ההייטק החרדי, היו הרבה מיטאפים והרצאות, המדען הראשי התחיל מסלול מיוחד לחרדים. הסתובבנו הרבה במקומות האלה אבל לא היה לנו באמת פיתוח טכנולוגי ולא חלמנו אפילו להגיש בקשה למדען הראשי.

בתחילת שנת 2015, עם הרבה תמימות ונאיביות היה לנו אפילו

שחקרנו והעמקנו גיבשנו לעצמנו את התובנות וגילינו שהתבניות משמשות את התחום הפרטי, אבל בתחום העסקי כל בניית אתר מצריכה כתיבת קוד וזה היה נראה לנו לא הגיוני. והחלטנו שאנחנו נבנה את האדיטור הכי טוב בעולם שיהיה נוח מבחינה עיצובית, שהשינויים בו יופיעו בלייב ועם קוד נקי ואיכותי.

עם הרעיון הזה הגשנו בקשה למדען הראשי ועם עזרה של הרבה אנשים טובים - כולל איציק קרומבי - קיבלנו 1,752,000 ש. היתה רק בעיה אחת קטנה שכדי לקבל את הכסף היינו צריכים להשלים 15%, ואף אחד לא רצה להשקיע את הסכום הזה.

כמעט נמכרנו, כי קיבלנו הצעה למכור על הנייר את כל הרעיון שלנו לחברה גדולה יותר ועם הנייר הזה הלכנו וגייסנו את \$800,000 הראשונים להקמת אלמנטור וב-1.06.2016 יצאנו לדרך עם מוצר: תוכנה לפיתוח אתרים על פלטפורמת וורדפרס.

בחדש הראשון היו לנו 1000 התקנות, שלושה חודשים 10,000 התקנות, עשרה חודשים 100,000 התקנות, והיום ב"ה אנחנו גדלים בקצב של 400-350 אלף התקנות מידי חודש. השאר כמו שאומרים - היסטוריה.

לצפיה במיטאפ המלא, סרקו את הברקוד

מרכז ד"א מהשטח

הקהילה, היא אחד המבנים החזקים והמהותיים ביותר בציבור החרדי. דווקא היא חוותה את שנת הקורונה כאתגר משמעותי ומטלטל במיוחד. כינסנו שלושה בוגרי קרן קמ"ח שעוסקים במקצועות טיפוליים בתוך הקהילה לדיון על אתגרים, תמורות, השפעה וגם סגירות מעגל מרגשות.

שיח בוגרים

מראיין: הרב נחמיה שטיינברג,
מנהל שותפויות וקשרי חוץ בקרן קמ"ח

זהו לא עוד פאנל של אנשי מקצוע שבאים לחוות את דעתם. זהו פאנל ראשון מסוגו של בוגרי קרן קמ"ח, שגדלו בתוך הקהילה החרדית, התמקצעו איש איש בתחומו והחליטו לחזור ולהעניק מהידע והמקצועיות שלהם דווקא לקהילה בה גדלו. **מוטי, אבי ואלי** הם דמויות מעוררות השראה ומודל לחיקוי. באחד הימים של תחילת חודש ניסן, התכנסו השלושה לשיחה מרתקת על חוסן קהילתי בזמן משבר ונתנו לנו תובנות גם לחיים המקצועיים והאישיים.

מוטי זולברג - יועץ חינוכי, מרצה במכללות להוראה ומעביר סדנאות כשורי חיים ומוגנות בתלמודי תורה וישיבות, בעל תואר ראשון ממכללת

בית וגן.

אלי ימיני - עובד סוציאלי MSW בתפקיד עו"ס מיצוי זכויות וקהילה בעיריית ביתר עילית ומרכז תחום שעת חירום. בעל תואר ראשון ושני מאוניברסיטת חיפה ובוגר ישיבת מיר.

אבי גרינבאום - פסיכולוג תעסוקתי, עובד בעמותות שמכוונות לתעסוקה בציבור החרדי, ג'וינט וקמ"ח. בעל תואר ראשון מהאוניברסיטה הפתוחה, תואר שני - מהמכללה האקדמית תל אביב יפו ובוגר ישיבת 'כנסת הגדולה' ותלמידו של ר' הלל זקס זצ"ל.

זאת היתה ללא ספק שנה שונה לחלוטין מכל מה שהכרנו והכרתם עד היום מבחינה מקצועית. שתפו אותנו

באתגר יחודי מקצועי שהיה לכם בשנה האחרונה מול הציבור החרדי במסגרת העבודה.

מוטי: כל הנושא של קשר בין הורים ומורים לילדים ותלמידים נהיה הרבה יותר מורכב השנה, וזה הגיע למצבים לא פשוטים. חוויתי הרבה מקרים השנה, אבל אחד הסיפורים המטלטלים, היה עם בחור ישיבה נורמטיבי לחלוטין שבמהלך ימי הסגר קנה מכספו סמארטפון. כשזה נודע לאבא שלו, הוא פשוט לא ידע מה לעשות וברגע של מחשבה מהבטן הוא זרק אותו מהבית. הבחור הסתובב במשך חמישה ימים בפריקת עול ואז עירבו אותי ובי"ה העניין הסתדר. זה סיפור שמייצג את בעיית התקשורת בין הורים וילדים

שקיבלה ביטוי במיוחד בשנה זו. **אלי:** עיקר הפעילות השנה היתה לנסות לשמור על רציפות תפקודית בשעת חירום, כלומר לשמור על תפקוד תקין ומעבר סביר של כל המערכות, המשפחתיות והעירוניות ממצב של שגרה למצב של חירום תוך שמירה על התפקידים של כל אחד מהגורמים האחראיים כמו הורים, מחנכים, וכדומה. הרבה מאוד משפחות - גם נורמטיביות - הגיעו אלינו במהלך השנה לפתיחת תיק באגף הרווחה.

אתגר משמעותי היה בנושא דיני עבודה ובמיוחד לנשים, כי זה פלח אוכלוסיה גדול אצלנו בביתר עילית והרבה מהן פוטרו לפני או אחרי לידה וכדו' והחלטנו להשקיע במתן

מענה מדויק כדי להביא את המידע והשירות הכי מקצועי לתושבים.

אבי: כפסיכולוג, שמתי לב שהקורונה העצימה בעיות קיימות. כלומר מי שהיה חלש קודם הוחלש עוד

"כל הנושא של קשר בין הורים ומורים לילדים מורכב השנה, וזה הגיע למצבים לא פשוטים..."

יותר בקורונה, ולכן אנשים במגזר החרדי שגם לפני כן היו בקשיים תעסוקתיים בגלל חוסר השכלה

והיעדר מיומנויות, הם היו הנפגעים הראשונים.

אמנם מצד אחד ראינו הרבה אברכים שהרגישו חוסר מימוש והשנה החליטו לצאת ולפרנס, אבל מצד שני היה אצלי אחד שהתחיל תואר במנהל עסקים, נשר ומצא עבודה כמנהל לוגיסטיקה ואז בתחילת הקורונה הוא מצא את עצמו בלי עבודה ובלי מקצוע. הוא היה מאוד מתוסכל והרגיש בושה ותחושת כישלון אישית בגלל המצב. הוא הרגיש שהנשירה שלו מהתואר גרמה לכך שהוא יהיה מחוסר עבודה. הצלחנו לעבוד יחד על הביטחון העצמי, על הכוונה מדויקת לתחום הלימודים ומצאנו גם עבודה מתאימה שהוא יכול לשלב במקביל

מוטי זולברג

ללימודים.

הדברים שאתם מתארים, הם עבודה מקצועית לחלוטין. השאלה היא האם העבודה שאתם אנשי מקצוע חרדים שנמצאים בצומת הטיפולי, משרתת את המענה למטופל ואת ההתמודדות עם האתגרים שצינתם?

מוטי: במילה אחת התשובה היא בוודאי. במפורט יותר התשובה היא שלאורך השנים אני רואה את הקבלה של ההורים, המורים והרבנים, שיש דברים ש"השטיבל" לא יכול לפתור ועדיף ללכת לאנשי מקצוע. אם בעבר היו בתי ספר שנמנעו מלשתף איתי פעולה וטרקו לי את הטלפון, היום המורים והסמכות התורנית רודפים אחרי כדי שאייעץ להם.

כאדם תורני, חרדי, המבחן שלנו - אנשי המקצוע הוא חזק מאוד. אנחנו צריכים להראות שנשארנו חרדים ב-100% למרות המקצועיות שלנו. כבר נתקלתי בכמה יועצים חינוכיים מבתי אברכים, שהראו שהם קודם כל אנשי מקצוע ורק אחר כך מחוייבים לתורה ולגדולי ישראל, והם פשוט נבעטו מאותם מוסדות. והיום כשאני מדבר עם צוותים של תלמודי תורה על 'מוגנות' אני צריך לתקן את מה שעשו אותם יועצים שהיו לפני.

אבי: מסכים עם מוטי. כשאתה יושב מול אברך או כל אדם חרדי ואתה

מבין את הניואנסים, היכולת שלך להבין אותו, ליצור אמון ולעזור לו היא במקום הרבה יותר עמוק. בפגישה עם פסיכולוג תעסוקתי עולים כל כך הרבה תכנים שאם אתה לא מבין את הקודים והרגישויות היכולת שלך לעזור מוגבלת.

סוגיות כמו החשש מה השווער שלי יגיד על זה שאני יוצא לעבוד? האם הזהות שלי משתנה? האם אני עדיין משתייך לקהילה וכדומה. אלה דברים שמישהו מחוץ לקהילה, לא יבין אותם.

אלי: וזה לא רק כלפי המטופלים, זה גם כלפי הממונים והרגולטורים. אם לפני חמש שנים, הייתי צריך לרדוף אחרי משרדי ממשלה כדי להסביר להם מהם הצרכים של הקהילה החרדית בתחום מיצוי זכויות, היום הם יוצרים איתי קשר כדי לדייק כל מיני מענים לקהילה. יתרה מזאת אני יכול להגיד, שאתר 'כל זכות' שמרכז את כל הזכויות שיש לתושבי ישראל על פי החוקים והתקנות, מתייעצים איתי לגבי הערכים המתאימים לציבור החרדי והיום האתר החשוב הזה עובר בכל הסינונים הכי מהודרים.

הבנתי את החשיבות שלכם כאנשי מקצוע חרדים עבור המטופל, האם קיימת גם השפעה רוחנית של השירות שלכם על הקהילה מעבר למטופל הפרטני שבעת יושב מולכם?

אבי: כל אחד כמונו שמצליח להיות חלק מעולם המעשה וגם לשמור על הזהות התורנית שלו, משפיע על הקהילה בצורה חד משמעית. אנשים רואים כל יום שהעבודה שאתה עובד בצורה מקצועית ומשתכר כמו שצריך, לא בא על חשבון התורניות והרוחניות שלך. אתה הופך להיות מודל לאנשים שבאים להתייעץ איתך וגם לסביבה שלהם, ואין ספק שיש לזה השפעה רוחנית. לפעמים אנחנו אפילו לא יודעים עד כמה.

מוטי: את ההשפעה הרוחנית על הקהילה, אני רואה בעצם זה שהורים לילד בכיתה ח' מתייעצים עם יועץ

חינוכי על עולם הישיבות. זאת דוגמה להשפעה חזקה וחדשה, זה דבר שלא היה קיים בעבר. פתאום הורים מתחילים להגיע ליועץ חינוכי ולדבר על ישיבות, זה דבר שלא היה אף פעם. ולא רק ההורים, גם הישיבות מתייעצות לפני קבלת

"...הקורונה העצימה בעיות קיימות. כלומר מי שהיה חלש קודם הוחלש עוד יותר בקורונה, ולכן אנשים היו בקשיים תעסוקתיים בגלל חוסר השכלה והיעדר מיומנויות, הם היו הנפגעים הראשונים"

תלמיד, בשאלות כמו האם לזרוק תלמיד או שהיעוץ החינוכי יכול להציע טיפול חינוכי מתאים. וכל זה השפעה ישירה של נוכחותם של יועצים חינוכיים חרדים ומקצועיים.

אלי: כשעושים עבודה מקצועית וטובה, זה משפיע על הקהילה

אלי ימיני

והסביבה. אצלנו בביתר עילית נוצר שיתוף פעולה מעניין בין קופת הצדקה העירונית לאגף רווחה

- מיצוי זכויות. במסגרת הסיוע לנזקקים, הם מעבירים אותם תהליך שיקום כלכלי שחלק מרכזי בו הוא מיצוי זכויות. בעבר, זה היה טבעי שקופת הצדקה מפנה את המשפחות למאכזרים בקהילה, אבל בשנים האחרונות הם מפנים את הנזרכים ליעוץ וסיוע במיצוי זכויות אלינו, כי הם יודעים שאנחנו נותנים את המענה המקצועי המדוייק ועם רגישות קהילתית.

אנחנו מקיימים את הפאנל הזה במסגרת מגזין 'קדמה' של קרן קמ"ח. עד כמה אתם רואים את קמ"ח כגורם משמעותי בצמיחה המקצועית שלכם?

מוטי: כשהחלטתי לצאת ולהתמקצע, הייתי אברך כולל. אין צורך להרחיב על היכולות הכלכליות של אברך כולל. קמ"ח נתנו לי את האפשרות ללמוד תואר ראשון והיו שם בשבילי עם המלגה, אבל לא רק. הם דאגו שאני לא אקפוץ לים ללא עזרה. אם זה בקורסים באנגלית או בסיוע בתחומים אחרים שהם לא רק כספיים.

אבי: את התואר הראשון עשיתי באוניברסיטה הפתוחה, ושם אתה יכול ללמוד בקצב שלך. אבל התואר השני זה הסיפור האמיתי. אלה שנתיים מאוד אינטנסיביות ומאתגרות שלא מאפשרות לך לעשות שום דבר אחר במקביל. והאנשים בקמ"ח הבינו שאני באמת צריך את העזרה הזאת, ובזכות זה צלחתי את התואר השני. היום, כפסיכולוג תעסוקתי אני מרגיש שזאת סגירת מעגל שבה אני מחזיר לקהילה את מה שקיבלתי מקמ"ח, כי רוב העבודה שלי בתחום התעסוקתי, היא בתוך הציבור החרדי.

אלי: צריך להודות למשפחה, האשה והילדים על התמיכה בזמן הלימודים, אבל לקמ"ח יש מקום מיוחד בסיפור ההצלחה הזו. כשנכנסתי למכינה, אשתי בדיוק התחילה טיפולים כימותרפיים. שאלתי אותה מה לעשות ואני אקבל כל החלטה שתחליטי, היא אמרה

לי להמשיך. כשהתחלתי את התואר הראשון היא שוב דרבנה אותי להמשיך למרות מצבה הרפואי, וקרן קמ"ח היו שם. הם עזרו לי עם מלגת

אבי רוזנבאום

לימודים וגם עם מלגת קיום. אין לי ספק שהמעטפת של קמ"ח, זה מה שעזר לי לסיים את התואר הראשון ובהמשך עזרו לי גם בתואר השני. ההפי אנד המרגש הוא שגם אשתי למדה תואר בעבודה סוציאלית ועכשיו היא לומדת לתואר שני.

כיום, אחרי שכבר התבססתם בתחום שלכם, האם לדעתכם יש עוד צורך בעובדים חרדים בתחום והאם תמליצו לחרדים נוספים ללמוד את המקצוע שלכם?

אלי: יש ביקוש וצורך גדול בעובדים סוציאליים חרדים. אני ממליץ לכל אחד, בראש ובראשונה להתייעץ עם רבותיו ולקבל את ברכת הדרך. מה שצריך כדי להצליח, זה הרבה סייעתא דשמיא. זה תחום תעסוקתי מרתק, עם הרבה סיפוק ותחושת תרומה לקהילה, אבל זה לא מתאים לכל אחד ולא כולם מתחברים.

מוטי: כשהחלטתי לצאת ללמוד תואר ראשון, סיפרתי את זה ליהודי חשוב שהייתי באמצע תהליך ליווי לבן שלו. הוא שמע אותי ופרץ בבכי. הוא טען שכעת אני מקדם את הבן שלו, אבל אני אלך ללמוד תואר ראשון ואני בוודאי אשתנה

ואהיה אדם אחר. פניתי לשני רבנים שמכירים אותי, ושניהם אמרו לי תלך תתמקצע אתה תישאר אותו דבר. ואגב עד היום אני נשארתי אותו דבר, ומדבר עם המטופלים בגובה העיניים. אז כן, צריך עוד יועצים חינוכיים חרדים, אבל צריך להתייעץ עם רבנים שמכירים אותך לפני שיוצאים ללמוד כל תחום, ובטח אם מדובר בתחום שכל כך משפיע על נשמות רכות.

אבי: בתחום שלי יש כיום רק שלושה פסיכולוגים תעסוקתיים חרדים. בוודאי שיש צורך בעוד אנשי מקצוע חרדים בתחום, במיוחד לאור העליה בביקוש ליציאה לתעסוקה. אבל חשוב לציין נקודה קריטית, שנכונה גם לתחום שלי וגם לתחום של החברים החשובים כאן בפאנל. רוב האנשים שפונים לעסוק בתחומים טיפוליים, עושים זאת מתוך מוטיבציה לעזור לאחרים.

"כשנכנסתי למכינה, אשתי בדיוק התחילה טיפולים כימותרפיים. שאלתי אותה מה לעשות ואני אקבל כל החלטה שתחליטי, היא אמרה לי להמשיך... ההפי אנד המרגש הוא שגם אשתי למדה תואר בעבודה סוציאלית ועכשיו היא לומדת לתואר שני"

אם אין את תחושת האלטרואיזם הזאת (העזרה לזולת נ.ש.), אני לא ממליץ להיכנס לתחום הזה. אבל מי שמתאים, תבוא עליו הברכה, הרבה אנשים מחכים לעזרה מקצועית נכונה. אם עוד אנשים יכנסו זאת תהיה תרומה חשובה לקהילה.

תכירו את קמ"ח 360°

אנחנו בקרן קמ"ח
שמחים להעניק
מענה כולל לצרכי
הציבור החרדי!

01 הכוונה

מכון מקצועי לאבחון
וייעוץ תעסוקה ולימודים

02 תלמוד

ללימודים אקדמיים
והכשרות מקצועיות

03 אבני דרך

בית מדרש לסטודנטים
לחיזוק הזהות היהודית

04 איווי וסייע

לאורך תקופת
הלימודים ואחריה

05 פיתוח יכולות אסקית

ביזמקס - מרכז עסקים
חרדי בי-ים

06 פיתוח קריירה

תכנית 'מובילות'
לקידום קריירה לנשים חרדיות

תכנית 'משפיעים'
לשילוב חרדים בשירות הציבורי

תכנית 'אשמורת'
לפיתוח מנהלים בשיתוף מעוז

07 השמה תעסוקתית

מרכז כיוון בירושלים
מרכז ההשמה החרדי הגדול בישראל.
תכנית קשרי קהילות, מרכזי הכשרה והשמה
בתוככי הקהילות החרדיות.